

ELŐFIZETÉS:

Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyed évre ... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.

Nyitlér sora 50 fillér.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és péntek n.

Egyes szám ára 20 fill.

Az új polgármester.

(Hauke Imre életrajza.)

Zombor város törvényhatósági bizottságának egyhangú bizalma a város közlakosságának igaz öröme és osztatlan meglepedésére Hauke Imrét ültette a díszes polgármesteri székbe és bizta reá közügyeinek jövendő vezetését.

Az új polgármester már elfoglalta hivatalát és megkezdte hivatali működését. Életének eme jelentőségteljes határkövénél és eddigi közpályája ezen nevezetes a jövőre, egy egész nagy városra kiható fontos momentumánál pillanatra megállapodunk és életét rövid vonásokban megrajzoljuk.

A Hauke név nem ismeretlen Zombor város analesében. A család tagjait, már régi időtől fogva, a város ügyeit vezető érdemes férfiak sorában látjuk kimagaslani. Mindenkor a város haladása, virágzása érdekében munkálkodtak.

A Hauke névvel a város szolgálatában először az 1795. évben találkozunk, a mikor is Hauke Xavér Ferenc Zombor város szenátorának lett megválasztva. Ez időtől kezdve a város közszolgálatában mindig találkozunk a Hauke család tagjaival, a kik úgy szólván állandóan városi tisztii állásokat töltöttek be.

A családnak a városi tisztii pályán működött utolsó tagja, az új polgármester édes apja Hauke Béla volt. Nagyműveltségű, szép tudományú polgár volt, a kit a közbizalom az első tisztii állásokba emelt.

Közhivatali pályáján a közügy szolgálatában szerzett nagy és maradandó érdemei elismeréséül a város közönsége egész életpályáján át mindenkor a polgár magasatos, fölemelő jutalma a közbizalommal vette körül, tisztii pályáján fokról-fokra emelte egyik állásból a másikba. Volt e városnak aljegyzője, szenátora, főbírája, első tisztviselője, polgármestere, országgyűlési követe.

Közszolgálatát 1835. évben mint tb. aljegyző kezdette meg. 1839. és 1845. évben országgyűlési követnek választották meg és mint ilyen részt vett a pozsonyi és debreceni országgyűléseken. 1846, 1847. és 1848. években ismét a város polgármestere volt.

A város nagynevű fia boldog családi életet élt. Neje szül. Blau Karolina — Hauke Imre

polgármester édes anyja — igen szép, kedves, a legszebb női erényekben tündöklő urasszony volt — Blau Róbert — újvidéki gyógyszerész — egy jómódú, igen vagyonos, tekintélyes és befolyásos városi polgárnak leánya.

Boldog házassági frigyüket az isteni gondviselés egy egész sereg gyermekkel áldotta meg. Tizenkilencen voltak. Hauke Imre polgármester a 18-ik volt, utána még egy leánykájuk született. Gyermeküknek legnagyobb részét szerencsésen felnevelte. Különös szerencse érte a családot Karolina leányuk házasságával, mert e frigy által rokonsági viszonyba jöttek a vármegye legelőkelőbb családjá a Szemző családdal. Karolina férje boldog emlékü néhai kamjonkai Szemző János volt, aki a vármegye közéletében és a városi társadalomban előkelő szerepet vitt és az új életre kelt hazának egyik lelkes harcosa volt, mint a hódásghai választókerületnek képviselője.

Ezen adatokból látható, hogy Hauke Imrét a tradíció alapján sok drága és édes emlék fűzi a városához.

Hauke Béla — polgármesterünk édes apját a kérlelhetetlen halál 1862. évi augusztus hó 27-én ragadta el az élők sorából. A legszeretettebb édes apa halála mély gyászba borította a családot. Kidőlt a család fentartó és a zsenge koru gyermekek apátlan árvák lettek. A szomorúság gyászos homályába ragyogó sugárt vetett egy igaz, drága emlékében is megáldott, magasatos rokonai szív fenséges szeretete.

Ez a szeretet kereste fel a mélyen sujtott családot. Az alig öt éves árvát Bratyevacskey Titusz, a család sógora vette magához szerető gondjaiba.

E névnel állunk meg egy pillanatra. Szenteljünk néhány szót azon férfin megáldott emlékének, kinek ritka hajlíthatatlan tiszta jelleme, mindenki részére a tisztelet, őszinte baráti érzelme a közszeretet tárgya volt.

Bratyevacskey Titusz, a szerb nemzetiségű Bratyevacskey János volt bukóváci erdész és Kásztner Regina gyermeke 1829. évi január hó 4-én született Zomborban. Gimnáziumi tanulmányait Baján kezdte és Szabadkán fejezte be. Ekkor jöttek a nagy idők és ő is a honvédők sorába állt. A csatásokon küzdött ő is és számos ütközetben vett részt. Honvédi pályája legszebb momentumai: az 1849. évi ápril 4-iki tápió-bicskei, az ápril

6-iki isaszegi csata és Budavár visszafoglalása. Itt a várfalon súlyos sebet kapott. E honért vérző seb volt élete legfőbb büszkesége. Világos után besoroztatott és végig szenvedte az osztrák cserepárok minden szenvedéseit. Hazatérvén, állami szolgálathoz lépett és nőül vevé Hauke Béla Zombor város volt polgármesterének leányát, Hauke Fannyt, Hauke Imre nővérét. Frigyüket az ég gyermekekkel nem áldotta meg, miért is Hauke Béla halála után Hauke Imrét, neje nővérének gyermekét fogadta örökbe, apja helyett apja lett és valódi apai szeretettel gondoskodott róla.

E családi körben töltötte gyermekéveit Hauke Imre és az igaz hála szent érzeimeivel áldja dicsőült emlékét megboldogult második apjának, Bratyevacskey Titusznak.

Özv. Bratyevacskey Tituszné Hauke Fanny urasszonyt is a legigazabb és legmélyebb hálával öleli körül. A nemes lelkű urasszony igaz önfeláldozó szeretettel nevelte és most, mikor e város közönsége szeretett fiát a legszebb kitüntetéssel árasztotta el, a szeretett és tisztelt második anyja — az édes anyának igaz lélekemelő, páratlan örömet érezte, mint a spártai anyja, fia dicsőségén.

Hauke Imre az új polgármester Zomborban 1857. évi július hó 16-án született.

Középiskolai tanulmányait a temesvári, majd a kalocsai érseki főgimnáziumban, mint a Jézus-társasági atyák növendéke végezte kiváló sikerrel. A gimnáziumi tanulmányok után a budapesti kir. tudományegyetemen a jogi kurzusra iratkozott be, ahol a jog- és államtudományi tanfolyamot sikerrel végezte és az előirt szigorlatokat is letette.

Jogi tanulmányai befejeztével és szakvizsgáinak sikeres letétele után — a közgazgatási pályára — a vármegye szolgálatába lépett.

Sándor Béla főispán 1881. évi július hó 13-án nevezte ki vármegyei tiszteletbeli aljegyzőnek. Ezen működése alatt a gombosi állomásnál szemléltető bizottsági tag lett, ezen minőségében kifejtett tevékenységéért a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter kőszönetét fejezte ki. 1883. évben közgazgatási gyakoronok lett és ettől kezdve az aljegyzői karban fokról-fokra emelkedett, ugyanazon évben III. o. II-od aljegyző, 1885. évben IV-ik aljegyző, ugyanezen évben második aljegyző, 1887. évben I. o. III. aljegyző, 1888. évben tiszteletbeli főjegyző, 1889. évben I. o. II. aljegyző, 1893. évben az apatini járás főszolgabírája, 1895. évben központi főszolgabíró lett.

Közpályája alatt 1882. évi augusztus hó 5-én kötött házasságot Trischler Emmával, néh. Trischler Ferenc volt polgármester nővérével. Boldog családi életet él fenkölt lelkű felesége oldalán, két ragyogó szépségű leánykájával. Családi szentélyében találja fel munkája után az édes pihenést, a férj és önfeláldozó édes apa boldogsága ad neki az élet küzdelmeiben enyhét, vigaszt, lelkesedést, ihletet és erőt a közjóra irányuló munkájában.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A CSALÁDRÓL

— Kollár Viktor dr. előadása. —
(Vége.)

Az özvegy a mellett, hogy férje javait önállóan kezeli, átveszi férje kötelezettségeit is, nevezetesen azon személyek tartásáról gondoskodik, melyekről a férj gondoskodott s átveszi a terheket. Pl. ha fia meghal, fiának özvegyét, a menyit azelőtt is a családi vagyontól nyert ellátást, eltartani köteles. Az özvegyet illető lakás fogalma magában foglalja a butorzatot is, vagyis azt a felszerelést, melyet a férjével közös lakásban birt és használt. A tartás alatt pedig a mi az özvegyet illeti, értjük az élelmezést, ruházatot, betegségben való ápolást, fűtést, világítást, mosást, szóval teljes ellátást. — Kibazasítás esete ritkán fordul elő joggyakorlatunkban, de Verbóczy Hármaskönyvének I. rész. 67. és 98. cime szerint megilleti az özvegyet, ha újból férjhez megy. Ily esetben igénye van az özvegynek a háztartás céljaira szükséges tárgyakra, keletgyére és a lakodalmi költségekre.

Megszűnik az özvegyi jog az özvegy újabb férjhezmenetele, házasságtörése, lemondása vagy halála esetén. Nézetem szerint az özvegyi jog megszüntethető volna akkor is, ha az özvegy nő erkölcstelen életmódot folytat, mert a midőn a lovagias felfogás az özvegy nő illó ellátásáról gondoskodik, bizonyára előtérbe állította a család tisztaságát és a nő hűség szeplőtlenességét.

Azon természetes kötelekből kifolyólag, mely a család tagjai között fennáll, midőn már a szülők személyi és vagyoni jogviszonyát előadtam, áttérek a szülők és gyermekek közti jogviszonyra.

A szülőknek legszentebb kötelessége, hogy a gyermek lelki és testi fejlődésére ügyeljen. Már maga a természetesség, de minden nép felfogása is azt mutatja, hogy a gyermek nevelése nemcsak a szülő joga, de kötelessége is. A szülők és gyermekek közti viszonyról

irányadók az erkölesi momentumok s az apa apai hatalma, mit a rómaiaktól kölcsönöztünk, nemcsak oly hatalom, mely másnak a beavatkozást a gyermek nevelése tekintetében kizárja, hanem az a gyermek érdekében és azok védelmére van rendelve. Az apa hatalma kiterjed a nevelésre, oltalomra, a felügyeletre, a fegyelme, a javak kezelésére, gyámrendelésre, örökös helyettesítésre, a képviselre stb. Ezen jogok, illetve kötelességek közül néhány az anyát is illeti, mert hiszen ugy az apának mint az anyának természetes joga és kötelessége a gyermekek gondviselése. Az apa halála után pedig a törv. és term. gyámság az anyára száll. Az apai hatalom a gyermek születésekor keletkezik, vagy törvényesítés és örökbefogadásnál a jogerősség bekövetkeztével. A szülők kötelessége gyermekeiket eltartani vagyontukhoz, állásukhoz képest, sőt a mi törvényünk a szülők elhalta esetén e kötelességet a nagy-szüllőkre hárítja. E kötelesség megszűnik, mihelyt a gyermek teljes korává lesz, sőt előbb is, ha a gyermek szorul a szülői tartásra, pl. önálló keresettel bír; a mint a bazi fegyelem is előbb szűnik meg, ha a gyermek maga gondoskodik fentartásáról, vagy a leánygyermek férjhez megy. A nevelés azon irányban folytatandó, mely a gyermek tehetőségének és hajlamainak megfelel. A gyámügyi törvény intézkedik arról, hogy a 16. évet meghaladott gyermek esetleg atyja akarata ellenére más pályára lépnet, kivéve, ha a gyermek már valamely mesterséget tanult, ugy természetesen az apa más pályára nem kényszerítheti. Ez képezi az apa felügyeleti jogát, melyhez tartozik még, hogy az apa gyermekét, ha az tőle jogtalanul elvették, visszakövetelheti. A gyermekek nevelése, a felügyelet és fegyelem nemcsak az apát, de az anyát is megilleti. Ha a szülők különválva élnek, ugy a gyámügyi törv. a 7. éven aluli gyermekek gondozását az anyára bizza, egyébiránt a szülők ily esetben egyezsége lépnetnek, hogy kinél legyenek a gyermekek, de azért a tartás kötelességére nézve megállapodásuk a gyermek érdeke ellen nem érvényes s a gyermekek irányában egyetemlegesen felelősek. A férj végrendeletében rendelhet ugyan gyámot gyermekei részére, de az anyát nem foszthatja meg attól a jogától, hogy gyermekeit magánál tarthassa és nevelhesse, bár

a külső képviselő joga más illet is. Elismeri az anya felügyeleti jogát a házassági törvény is (1894. 31. t. c.), midőn a kiskorú házasságkötéséhez az anya beleegyezését is kívánja, nemcsak a gyámét. Megmarad a joga az anyának akkor is, ha újból férjhez megy.

Tekintettel arra, hogy a család intézménye nincs ethikai elemek nélkül, fontos szerepet játszik még a család körében a vallásosság. A szülők, ha vallásos érzéssel bírnak, hasznos munkát végeznek a gyermekek vallásos nevelésével. Nem elég, hogy az elme és a test érje el a fejlődés bizonyos fokát, hanem szükséges, hogy a vallásos nevelés által a szív, a kedély is nemes feladatokra képesíttessék. Az 1877. XX. t. c. 90. §-a meghagyja a szülőknek, hogy kötelesek gondoskodni arról, hogy a gyermekek vallásos, erkölcös és hasznos polgárra váljanak a hazának; az 1895. XLIII. t. c. 26. §-a pedig kötelezővé teszi, hogy a gyermekek nemcsak követik a bevett vagy törvényesen elismert vallást, hanem abban a vallásban nevelendők is.

A szülőknek a gyermeket vallástalanul nem is szabad neveltetniük, mert ha a szülők felekezetenkívüliekké lesznek is, a gyermek mégis a szülők régi vallását követi. Az 1894. XXXII. t. c. intézkedik részletesen a gyermekek vallásáról s megállapítja, hogy a szülők már előzetesen is megállapodhatnak a gyermekek vallása felől, de csak úgy, ha az a vallás valamely bevett vagy törvényesen elismert vallás, különben ha a szülők különböző vallásnak, a fiuk az apa, a leányok az anya vallását követik. Ha a szülők nem egyeznek meg előre, hogy a gyermekek milyen vallásban neveltesse, akkor az a szülő, ki egyik bevett vagy törvényesen elismert valláshoz sem tartozik, jogosítva van (1895. XLIII. 27. §.) megállapítani, hogy a nemebeli gyermek melyik bevett vagy törvényesen elismert vallásban neveltesse. Ha ez a szülő nem határoz, de a másik valamely bevett vagy törvényesen elismert valláshoz tartozik, akkor a mindkét nemű gyermekek ennek a vallását követik és ebben nevelendők. Ha pedig a szülők egyike sem tartozik valamely bevett vagy törvényesen elismert valláshoz, akkor azon szülő helyett, ki a nemebeli gyermek vallása felől nem határoz, a rokonok meghallgatásával, a gyámhatóság dönt. Mire a gyermek

Főbírói állásából szólította el e nagy város közönségének osztatlan megítélő bizalma, hogy e város első tisztviselője legyen.

A választás alkalmával szülővárosa iránti lelkes szeretettel áthatott a munka és előrehaladás magas szeszeméit hirdető székfoglaló beszédet tartott, amelyet annak idején egész terjedelmében közöltünk.

A városi tisztikar tisztelgésekor a következő beszéddel válaszolt Lang Gyula városi szenátor üdvözlőre: Tekintetes tanácsnok ur!

Kedves tisztársaim!

E város polgármesterévé történt megválasztásom folytán megjelentek önök előttem, hogy kiválasztott szónokunk utján az új főnököt üdvözöljék.

Jól esnek nekem ezen meleg szavakban tolmácsolt érzelmek, a bizalom s ragaszkodásnak ezen első jelenségei.

Fogadják mélyen érzett köszönetemet ezen szívélyes s rokonszenves üdvözlőkért; kérvén önöket, hogy mindenkor bizalommal és teljes őszinteséggel forduljanak hozzám, mert csak így leszek képes ügyes-bajos dolgaimban segíteni.

Ugy érzem magam, hogy nem vagyok idegen az urak között, mert ha nem is a hivatalos kapocs, de most, midőn a vármegye kötelékét szétépve látom, egész valójában kidomborodnak azon emlékek, körülmények és tények, melyek engem ezen városhoz fűztek, úgy az a meleg szívélyes viszony is, melyet a tisztikar több kiváló tagjával immár eddigelé is fentartani szerencsém volt.

A magam részéről nagy súlyt helyezek erre a szívélyes viszonyra és kérem is, hogy a jövőben a szorosán vett hivatalos közösségünk mellett a kölcsönös bizalom is legyen az a kapocs, mely bennünket összekössön, mivel így könnyebben fogunk feladatunknak megfelelni.

Mint a munka embere, nem riadok vissza a sok munkától, noha jól tudom, hogy ebből majd bőven résznünk leszünk, mert amint hallották, elmondottam s megjelöltem székfoglaló beszédemben azon irányt, melyben ezen város ügyeit vezetni óhajtanám; a miért a jövőben a reánk bízott fontos feladatok s nehézségek megoldásában s lektizésében bizony közösen, együttes erővel kell munkálkodnunk, hogy sikert felmutathassunk.

Bennem nem hiányzik az erős akarat sem, hogy állásomat tölem telhető gondossággal és lelkiismeretességgel töltssem be; míg önöktől nem várok s kívánok mást, mint munkásságot és becsületességet. Tegye meg mindenki a kötelességét, úgy akkor ne tartssanak, ne féljenek a hivatalfőnöknek szigorától, mert arra bizonyára első sorban nekem kellemes dologként szükség egyáltalában soha nem is lesz.

De mert hiszen nem alárendeltjeimnek, hanem barátainak tekintem, akiknek nem felebbvalójuk, hanem első társuk leszek a város javának előmozdítására irányuló törekvésben.

De tudatában vagyok annak is, hogy nem nélkülözhetem azt a kiváló szakértelmet, szellemet s erőt, ami a városi tisztikar eddigi munkálkodásában nyilvánult.

Engedjék tehát önöket t. uraim arra kérnem, sziveskedjenek tapasztalataik és tanácsaik tárházat megnyitni számomra, hogy abból is megszerezsem mindazt, ami felelősségteljes állásom lelkiismeretes betöltésére szükségesnek mutatkozik.

Együttes zavartalan működésünkre a jó Isten áldását kérve ki, magamat jóindulattal támogatásukba és további szives hajlamaikba ajánlva: az én Istenem áldja, az én Istenem tartsa meg önöket kedves övéikkel együtt. Éljenek!

A beszéd a legjobb benyomást és hatást tette a tisztikarra és így erős a meggyőződésünk, hogy az új polgármester által hangoztatott szívélyes viszony és kölcsönös bizalom a város érdekében kívánt gyümölcsöket is meg fogja teremni.

Közös, egyetértő munkájukon lebegjen az Isten áldása!

Szinészet.

Az előző hét repertoárjából különösebben két előadást kell hogy kiemeljünk. Kedden **Viola** került színre Leövey József jutalomjátékául. Az est egyik érdekessége Falcione Blanka urhölgy vendégszereplése

iskolába került, vallásának már meg kell állapítva lennie. Így gondoskodik az állam, nehogy a gyermekek vallás-talannal neveltsenek föl.

Ha a gyermeknek külön vagyona van, azt az apa jogosítva és egyuttal kötelezve is van rendszerint számítás nélkül kezelni, de arról a gyámbatóság bejegyzése nélkül nem rendelkezhetik. Ha az apa csödbe jut, vagy gondnokság alá kerül, úgy a gyámbatóság a gyermek vagyonának kezelésére külön gondnokot rendel. A gyermek pénzét, értékpapirait az apa csak úgy kezelheti, ha biztosított ad. A gyámbatóság az apai hatalmat az 1877. XX. t. c. által meghatározott esetekben korlátozhatja, felfüggeszheti, vagy meg is szüntetheti. Ezek az esetek, ha az apa a gyermek vagyonát veszélyezteti, ha az apa elmebeteg vagy gyengeelméjű, ha az apa a gyermek nevelését elhanyagolja, erkölcsiségét vagy testi jóllétét veszélyezteti stb.

A gyermekeknek szülőikkel szemben köteleességük, hogy szülőik iránt kegyelettel viseltesenek. Tisztelettel és engedelmességgel tartoznak azok iránt, kik nekik életet adtak s fentartásukról gondoskodnak. A gyermekek, eltekintve a már előbb vázolt viszonytól, apjuk nevét, honpolgárságát, a mennyiben a szülők ez iránt nem intézkedtek, vallását, lakhelyét kapják s szülőik elartásában részt vesznek, törvényes örökösödési joggal, a köteles rész iránti igényvel bírnak, de viszont kötelesek munkára képtelen vagy kereset nélkül szülőik szülteiket elartani, vagyis azokban a szükségletekben részesíteni, melyek elsőrendűek, mint pl. a lakás, élelem és ruházat. A törvénytelen gyermek tartásáról, elég sajnos, törvényeink nem intézkednek, de a joggyakorlat az osztr. polg. trkv. alapján megállapodott s a törvénytelen gyermeket is feljogosítja arra, hogy szüleitől ezek vagyonához és állásához mért ápolást, nevelést és tartást követelhesse. Az ország azon részében, melyben az osztr. polg. trkv. rendelkezései vannak életben, a törvénytelen gyermek tartásának kérdése rendezve van, egyéb részében pedig a joggyakorlat szerint a törvénytelen gyermek tartása elsősorban az apát s másodsorban az anyát kötelezi és e tartás rendszerint a gyermek 12-14 éves koráig tart.

volt, ki a felvonások szünet alatt igazi temperamentummal énekelt. Kellemes, érces hangja, pompásan érvényesült s a ház viharos tapsal fejézte ki elismerését a kedves nézőknek. Leövey, Peti cigány szerepében befejezett alakítást nyújtott. Ugy a játéka, mint gondos maszkja arról győzött meg bennünket, hogy Leövey komoly és gondolkodó színész. A címszerepet Gyárfás Ödön játszotta fiatalos tüzzel és ambícióval. Murányi Juliska, Palágyi kifogástalanok voltak. Meg kell hogy jegyezzük azonban, hogy az utolsó képet egy gyámoltalan segédszínész teljesen agyonütötte.

A dolovai nábob leánya. Herczeg híres színművében szerződöttes címből vendégszerepelt Lomniczi Béla, a szabadkai társulat hőszereplése. Tarján Gidája figyelemre méltó alakítás volt. Hatalmas, imponáló színpadi alak, kiben van tűz, erő és kedély. Komoly, intelligens színész, ki szerepe felett gondolkodik s ki önálló alakítást igyekszik adni. Organuma gyenge. Kitérésai éppen ezért nem eléggé imponálóak. A ház szívesen és előzékenyen fogadta s a negyedik felvonásbeli nagy jelenésért viharos tapsal hívta a lámpák elé. Ezen egyetlen szereplése után nem ítéltünk tehetőségre felett, de szerződöttesét a színházra nézve mégis előnyösnek véljük. Színpadunk mindenesetre komoly és intelligens színészt fog benne nyerni. Partnere Murányi Juliska volt, ki Dolovai Job Vilmáttal egyesül és kellel érzékkel kreálta. Kiváló volt Dulich Mariska Szentirmaynéja s Vadász Szentirmayja. Az előadás a jobbakkal egyike volt.

Baba. Szombaton premiér volt. A népszínház három év előtti slágerje, a Baba, miután körutat tett az ország színpadain, megérkezett a mi színpadunkra is. Andran e híres operettje első sorban látványos operett; a Budapestben elért óriási sikert épp annak köszönheti a darab, hogy a népszínház igazgatósága fényűző és pompával, óriási áldozatok árán mutatta be. A vidéki színpadokon már közepes hatást ért el ez operett, épp az okból, mert a vidéki színpadok szerény kiállításban, jóval kevesebb fényűző, de jóval kevesebb költséggel is mutatták be. Az operett librettója igen közönséges. Zenéje azonban megkapó és kedves, bár szerfelett komplikált. A szereposztásra vonatkozólag megjegyeztünk volna. A címszerep Gy. Lónyai Piroksa kezében volt, kit bár mi igen kedves és temperamentumos színésznek tartunk is, mégis ki kell hogy jelentsük, hogy e szereposztással őt az igazgatóság erején túl becsülte. Tagadhatatlanul csinos és hercegi jelenség volt Lónyai Piroksa, de Aléziját egy ambíciózus énekesnő kísérletezésénél egyébbnek nem tekinthetjük. Ez a szerep nagy gyakorlatot, tiszta hangot és művészi ízlést követel. Mi megengedjük, hogy ezek a tulajdonságok idővel mind felálhatók lesznek Gy. Lónyai Piroksában, de ez idő szerint Gy. Lónyai még kezdő primadonna és sokkal inkább kezdő, mintsem hogy Alézia szerepét sikerrel megjátszathatná. Nagy igyekezettel és helylyel-közöl szerencsés felfogással játszott, de énekszámai gyengék voltak; hangja bizonytalanul csengett s a felsőbb regiszterekben szinte elhalt. Mint vállalkozást szívesen fogadjuk s dicsérik az ambícióit, de nem tudjuk megérteni, hogy Aléziát miért nem Palfyynak osztotta ki a művezetőség. Lancelót kellett volna Lónyaira, esetleg Lorándira s Aléziát feltétlenül Palfyira kellett volna kiosztani. Lanceló tenor-parti s szoprán hang ne énekeljen tenor. Hogy Hegyi Aranka éneklő Lancelót a népszínházban, ez még nem ok arra, hogy Zomborban is szoprán énekelje. Hegyi Aranka speciál kedvel és nagy ambícióval dolgozza ki ezt a szerepet s annyi bájjal és grációzitással játsza végig, hogy igazán bűn volna nem reá osztani Lancelót. De a vidéki színpadokon a művezetőség, a gyakorlatához és a hangnemhez híven, a tenoristával énekelte Lancelót. Egyebekben ezt a jövőre való tekintettel mondottuk el. Lancelót tehát Palfy Nina játszotta. Az egyéniségéhez nem kvadráló szerepkörben sem ő nem mozgott szívesen, sem őt nem látta szívesen a ház. Hilaris szerepét Deák igazgató mókázta végig. Sok ötlettel és humorral játszott. Gyárfás pompás alakítást nyújtott a zárdafo szerepében. Perczel Mari, Lorándy és Bezkői váltak ki még az ensambléből. Az előadás rendezése a körülményekhez képest megfelelő volt. — Vasárnap a darabot kis ház előtt megismételték.

Az utolsó előadás pénteken lesz s Palágyi Lajos bucsujátékául színre került a **Becstelének**. Palágyi ez alkalommal utoljára fog játszani a zombori színpadon, mert mint tudjuk Aradra szerződött. Az előadás egyik érdekessége lesz, hogy P. Hevesi Janka felvonásokközben énekelni fog. Felhívjuk a társulat eme volt jeles tagjának bucsujátékára a figyelmet.

(g. j.)

Ujdonságok.

Szemző Károly főszolgabíró nyilatkozata. Szemző Károly bódásági főszolgabíró a következő nyilatkozat közlésére kért fel: Nyilatkozat. Az utóbbi napokban néhány aljas rágalmozó oly híreket terjesztett rólam Zomborban, — melyek azután a vidékre is kiszivárogtak, — mintha én a közelmúltban Hódásághon ittas állapotban többféle közbotrányt okozó cselekedetet elkövettem, sőt ittassan a templomba mentem, ott a misézó lelkészint inzultáltam, azonfelül még egy alkalommal az apácákkal szemben is illetlen, sőt közbotrányt okozó módon viselkedtem volna. A vármegyei főispán ur által — bár minden feljelentés hián — de az elterjedt hírek és saját kívánságom folytán s az alispán ur által megejtett vizsgálat minden kétséget kizárólag kiderítette, hogy ezen híresztelések nemcsak hogy nem valók, de azoknak a legkisebb alapjuk sincsen, hanem teljesen légből kapott kóhalmányok. — Miután nem lehetett eddigelé kideríteni azt, hogy kicsoda e rágalmozó eredeti kovacsolója és miután alig bízható, hogy ily fajta egyén ilyen igazán hősi, férfias tettéért a porondra kilépni — vagy csak fillit is mozgatni merészelné, hogy őt alávaló eljárásáért kérdőre vonhassam, kötelességemnek tartom egy egyéniségemnek, valamint az általam betöltött hivatalos állásnak a reputációja végett itt a nyilvánosság előtt nyilatkozatni, hogy az, a ki ezeket a híreket kigondolta és forgalomba hozta, úgy mindenki, a ki azokat rossz szándékkal terjesztette és terjeszti, aljas rágalmozó, a ki ellen, ha kiléte tudomásomra jut, úgy fogok elbánni, miként az ilyen alávaló egyén megérdemli. Szemző Károly, főszolgabíró.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Rác Károly dr. szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez jogzóvó nevezte ki.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Deutsch Ignác bajai járásbírói napidíjast a levai, Szabó István b. topolyai járásbírói napidíjast a tokaji járásbíróshoz irnokokká nevezte ki.

Áthelyezés. Ófelsége a király Solti Károly dr. nagykatai kir. járásbírónak a szabadkai kir. törvényszékhez bírói minőségben való áthelyezését megengedte.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szeszlér Samu zombori törvényszéki és Kaszás József zentai járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Tagosítás. Garán a tagosítási munkálatok a befejezés stádiumába léptek. Az urbéri bizottság a hét folyamodó mérnök közül Lippe Henrik losonci okleveles mérnököt választotta meg.

Bácsmege nemesi hatósága. A m. kir. belügyminiszter, mint az ország nemesi legfőbb hatósága, nemrég rendeletet intézett a vármegyei törvényhatóságához, mely szerint a nemességi igazolványok kiállításának jogát továbbra is a megyére rubázza, magának pedig csupán a nemesi címer igazolások és címer bizonylatok elbírálásának jogát tartotta fenn. Mivel a megyei törvényhatóság által kiadandó nemességi bizonyítványok csak a megyei levéltárban levő régi adatok alapján állíthatók ki, szükséges volt, hogy a levéltár nemesi iratai rendeztesse. A közönség tájékoztatása végett közöljük itt, hogy a megyei nemesi irások legnagyobb része már rendezve van, a bátralevő résznek, valamint a régi levéltár egyéb iratainak rendezésére iránt pedig Karácson Gyula alispán megfelelőleg intézkedett.

Halálozás. Pekár Béla okleveles jegyző, Mohol község könyvelője, folyó évi február hó 10-én esti fél 6 órakor, életének 37 ik évében elhunyt Zomborban. A megboldogult temetése folyó hó 12 én déltán volt nagy részvét mellett. Béke hamvaira!

Azok a gyermekek, kiknek atyja nem él, vagy atyjuk atyái hatalma megszűntetett, továbbá a törvénytelen gyermekek, míg nem törvényesítettnek, vagy törvényességük meg nem állapították s végül a talált gyermekek, gyámság alá jutnak s ez iránt az árvaszékek intézkednek. A gyám lehet nevezett gyám, kit az apa végrendeletében rendel gyámmal, természetes és törvényes gyám az anya, törvényes gyám a nagyszülő s az oldalági rokon s végül a kirendelt gyám. A gyámi tisztelet minden honpolgár köteles elfogadnia, ha csak a törvény ki nem zárja ebből, vagy fel nem menti ez alól. A gyám épügy köteles a gyámoltat vallás erkölcsileg fölnevelni s tehetőségéhez, hajlamához képest kiképezni, mint a szülő s ez okból az ehhez szükséges eszközök rendelkezésére állanak, csak annyiban van korlátozva, hogy a gyámolt rokonaival egyetértőleg és a gyámbatóság felügyelete alatt köteles eljárni. Felelős a gyermek testi épsége, erkölcsisége és taníttatása körül reá bízott kötelességek teljesítéséért s a gyermek vagyonának kezeléséről számot adni tartozik. Míg a gyermek 24 ik életévét be nem tölti, kiskorú, azonban 18-ik életévének betöltése után a gyámbatóság a szülők s a nagykorú testvérek, illetve a gyám és legközelebbi rokonok meghallgatása mellett nagykorúnak nyilváníthatja; ha pedig az atya, illetve gyám és a gyámbatóság beleegyezésével önálló ipart üz, úgy ezáltal nagykorú lesz. (1877. XX. 5. §. és 1884. XVII. t. c. 2. §.) Ha pedig a kiskorú 24 ik életévének elérével sem bír kellő érettséggel, hogy ügyeit maga intézhesse el, tehát ha testileg-lelkileg fejletlen, kicsapongó életet él, adósságokban uszik, akkor a szülők, a gyám, az illetékes árvaszéki ügyész, a gyámbatóság székelyére illetékes törvényszéknek kereset utján kérheti a kiskorúság meghosszabbítását. Hátra volna még a gyámbatóság felügyeletéről és felelősségéről, továbbá a gyámbatóságot részben helyettesítő család-tanácsról szólanom, de az előbbi kevéssé érdekelheti önöket, tisztelt hölgyeim és uraim, az utóbbi pedig a gyakorlatban még alkalmazást nem nyert, úgy látszik, hogy a gyámügyi törvény ezen intézkedése nem felel meg a gyakorlati élet kívánalmainak.

A családi jogviszonyok rövid ismertetése után,

midőn már tisztában vagyunk azokkal a dolgokkal, melyek a családnak inkább a külvilággal szemben való állását és magatartását illetik, legyen szabad még röviden a család hivatásáról is egyet-est mondanom. Mint már bevezetésben is rámutattam az erkölcsi érzés, a jónak kultusza, a művelődés és haladás utáni törekvés mértéke a családban, mértéke egyuttal a nemzeti kulturális törekvéseinek, haladásának. Ámde az izlés tulajdonmodása, az igények növekedése, mint napról-napra látjuk, az ellenkező eredményekre vezet. A családi élet tisztaságát beszennyezi a modern kor azon lelki állapota, melyben minden cselekedetét a számítás vezeti. Látjuk különösen azokon a vidékeken, melyeken a magyarság erősebben van képviselve, hogy a család a gyermeket nem tekinti áldásnak, az anyák az anyaságot nem tekintik szent hivatásuknak s mielőtt az ártatlan magzat világra jönne, gondoskodnak arról, hogy az a napvilágot meg ne lássa. A sokgyermekűség igaz, több terhet ró a szülők vállaira, de vajjon nem sokszorozódik-e az öröm a család erősödésében. Mihelyt a családot a számítás vezeti, hogy lehet kilátásunk arra, hogy az ember rajongó szeretettel viseltesse a haza, a szabadság és az emberiség iránt? Ha az apa a család iránti kötelességeit nem teljesíti, ha az anya intőzik az anyaságtól, úgy azok a házasság céljával, szentségével nincsenek tisztában. A társadalomnak föl kell emelni szavát a gyermekirtás s a családi élet beszennyezése ellen, mert különben önmagát bélyegzi meg.

A világirodalomnak egy remeke jelent meg nemrég a könyvpiacra, Zola Emilnek „Termékenység“ című műve. Soba író még nem harcolt oly hatalmasan a családi élet tisztaság helyreállításáért, mint a bár műve a francia nemzetnek szól, bizrást alkalmazhatjuk a mi viszonyainkhoz, hisz ezen a földön, melyet magyar földnek nevezünk, nem 18, hanem 40 millió ember is megélhet okszerűen fokozott gazdálkodás, ipar, a föld kellő ésszerű kihasználása s különösen a valódi műveltség terjesztése által s akkor elmondhatjuk, hogy boldog lesz a magyar.

Zenta szab. kir. város. Zenta rendezett tanács város az egyedüli az alföldön levő városok között, mely királyi város rangját mohácsi vész előtti szabadsalmlévelel dokumentálta. Privilegiuma II. Ulászló királytól, 1506-ból ered, melynek alapján az ősi városi címer használatának engedélyezése a m. kir. belügy-miniszteriumnál most van folyamatban. Ennek megtörténte után a város közönsége a szab. kir. városi cím használatára vonatkozó jogositványért valószínűleg öfel-ségéhez fog folyamodni. Zenta különben a szab. kir. városi címre nemcsak régi szabadalma alapján tarthat igényt, hanem lakosainak száma, vagyonsága és kul-turális célú áldozatkésztsége folytán is egyaránt kérde-melje azt. Népeisége ugyanis huszán több szab. kir. városnál nagyobb az országban, Bácsmezőben a szab. kir. városok mellett is az ötödik hely illeti meg e tekin-tenben; határterülete pedig nagyobb, mint Baja és Uj-vidék városoké együttevű, évi kulturális kiadásai pedig közel 40 ezer koronával haladják túl pl. Zombor városáét.

Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi tár-sulat folyó hó 20-án délután 4 órakor a tarsulat helyi-ségében választmányi ülést tart. Az ülés tárgya: 1. Uj tagok beválasztása. 2. A folyó ügyek elintézése. 3. A nagym. miniszterium segélyének hová fordítása. 4. In-dítványok.

A zombori Iparoskör közgyűlése. A zombori Iparoskör vasárnap, február hó 11-én tartotta meg évi közgyűlését. Nagy várakozással tekinthetett mindenki az újonnan szervezett Iparoskör — azelőtt Nép kör — 1899. évi működésének eredményei elé s a várakozást teljesen kielégítette, sőt föllülmulta a kör nagyerdemű elnökeinek, Zsulyevits Ernő, felső keresk. iskolai igazgatójának évi beszámoló jelentése, melyből a következőket tudjuk meg: Az Iparoskör, tagasabb, ké-nyelmesebb, a város központjában fekvő otthonba költözött. Tagjainak száma egy év alatt 64-gyel emelkedett. Az új helyiségeket kényelmessel és izléssel nagyrészt újonnan bitorozta be; kiegyenlítette a múlt évekről fen-maradt összes tartozásokat s jelenleg senkivel szemben nincs tartozásban. — A kör szellemi életének élénkítésére a tagok rendelkezésére állott 17 hirlap és folyóirat s egy szép fejlődésben levő könyvtár. A közművelődés előmozdítására és a hazafias érzelmek ápolására a város társadalmi életének főbb tényezőit sikertelt megnyerni felolvasásokra és szabad előadásokra. Így a kör helyi-ségében volt 4 szabad leuceumi és 6 egyéb közhasznú és hazafias előadás. — A kölcsönös becsülés és össze-tartás érzetének fejlesztésére s kedélyes szórakozás cél-jából rendezett a kör társasvácsorákat, szavalatokkal, zene- és énekszámokkal s táncval egybekötött háziesté-lyeket. Ezekből is láthatni, hogy az Iparoskör — az elnöki jelentés önértékes számaival élve — az 1899. évvel egy hatalmas, senki által igazságon kétségbe nem vonható nagy lépést tett — azon cél felé, mely a miniszterileg jóváhagyott új alapszabályokban ekként nyer kifejezést: „tagjai számára oly közös otthont te-remteni és tartani fenn, a hol azoknak egyrészt a mű-velődésre, a hazafias érzelmeik, a kölcsönös becsülés és összetartás ápolására, kedélyes szórakozásra, — másrészt pedig a zombori iparosok szellemi és anyagi érdekeinek társadalmi uton való érvényesítésére nyílik alkalmuk”. A közgyűlés általános lelkesedéssel, közfelkiáltással újból Zsulyevits Ernőt választotta meg elnöknek s szavazás utján a tisztikar többi tagja is nagyrészt a régi, kipróbált erőkből telt ki. Ily vezetés mellett a múlt év gazdag eredményei után a legszebb jövő elé nézhet az Iparoskör.

Halálozás. Dietzgen Imre újvidéki nagykeres-kedő, keresk. tanácsos, e hó 10-én virradóra, élete 63. évében meghalt. Vele az újvidéki polgárságnak egy régi, oszlopos tagja, a közügyeknek tevékeny barcosa, a leg-szebb polgári erényekkel ékes, önzetlen hazafi, egy tiszta jellem szállott a sírba. Áldott legyen emléke!

Eljegyzés. Büttner Sándor, a cs. és kir. 23-ik gyalogezred hadnagya, eljegyezte Kossanits Zsófia kis-asszonyt, Kossanits Szilárd zombori kereskedő és föld-birtokos leányát.

Szabad Lyceum. A zombori szabad lyceum 1900. évi február havában a következő előadásokat tartja: 12. 1900. évi február hó 18-án délelőtt fél 11 órakor az Iparoskörben „A váltó”. Előadja: Strasser Lajos dr. 13. 1900. évi február hó 25-én délután 4 órakor a vá-rosháza nagytermében „A víz”. Előadja: Hegedeós Miklós.

Parabutyi segélyszövetkezet. A parabutyi segélyszövetkezet 1899. évi zarszámadásából a következő adatokat közöljük: összforgalom 1095812 korona 18 fillér, részvénytőke 56434 korona 60 fillér, érdekeltek betétei 102332 korona 70 fillér, tiszta nyeresemény 2910 korona. Oly számok ezek, melyek fényesen igazolják, hogy ezen vidéki pénzügyintézet kiváló közgazdasági batással van az illető vidékre. Nagy érdeme ez az intézet jeles vezető-jének, Marx Ferenc igazgatójának, a ki fáradságtalan buzgalommal törekszik a gundjaira bizott szövetkezetet felvirágoztatni.

Halálozás. Id. Petrik Macskás József szabadkai földbirtokos folyó hó 7-én, élete 69. évében, rövid betegeskedés után Szabadkán elhunyt. Hílt tetemeit f. hó 9-én, pénteken délután nagy részvét mellett helyezték örök nyughelyére, a családi sírba Nyugodjék bé-kében!

Hymen. Gadó István zombori kir. törvényszéki aljegyző a napokban vezette oltárhoz Orf Stefné kis-asszonyt, Orf Gáspár pecsi bornagykereskedő leányát.

Gyermekbőség. Kelebián Futó Lukács föld-mives neje e hó 6-án három egészséges gyermeknek adott életet és úgy az anya, mint a gyermekek a kör-ülményekhez képest jól érzik magukat. Ehhez hasonló eset történt nemrégiben O-Becsén is. Ugy látszik vár-megyénkben az anyák a legközelebbi népszámlálásnál az első helyre kerülnek.

Hosszu rabságnak vége. Tizenhét év előtt történt Adán, hogy az öreg Sebestyént két fia megölte. Az enyhítő körülmények betudásával életfogytiglani börtönre ítéltetett a két testvér. Az egyik már évek előtt meghalt a börtönben. A másik Sebestyén Mátyás a múlt héten feltételen szabadlábra helyeztetett. Ha ezután jól viseli magát, akkor büntetésének hátralevő része el van engedve. A napokban jelentkezett a községi előjáróság-nál. Itt már 218 korona várt rá, melyet a lipótvári igaz-gatóság küldött utána a börtönben megtakarított keres-ményéből. Előző éveit Ilaván títte le.

Esküvő. Dungserszky Sándor szent-tamási nagy-birtokos, tartalékos uhánus hadnagy, folyó hó 23-én tartja Stuklick Elza kisasszonnyal esküvőjét Ujvidéken.

Premier színházunkban. Érdekes premierek lesznek csütörtökön a zombori színházban. Ekkor kerül-nek először színpadra Szalay Frigyes, lapunk kitűnő munkatársának, az ismert jeles tollu szépirodának két egy-egy felvonásos vígjátékai: „A másvilág” és „Csak hideg-vér”. Szalay Frigyes eddigi irodalmi működése és azon kiváló színészi talentuma, amelyben a közönség műked-velői előadásokon már sokszor gyönyörködött, a sikerről már eleve is biztosíthatja a közönséget. Szalon vígjáték mind a kettő, színparkozó szellem lengi át. A próbák napról-napra folynak. A vígjátékok főszerepeit Dulics Mariska, Palágyi Lajos, Gyárfás Ödön, Székely Renée és Vadász Lajos fogják játszani. Az érdekes színházi estre felhívjuk műpártoló közönségünk figyelmét.

Halpaprikás. Szemes József a két fekete lóhoz címzett vendéglőben folyó évi február hó 28-án, azaz hamvazó szerdán halpaprikást tart. Egy teríték ára 2 korona. Kezdeté pontban 7 és fél órakor.

Elveszett legyező. A Sport-egylet szombati bálján a ruhatárból elveszett egy elefántesont legyező. Felkértek a szives megtaláló, a ki talán tévedésből el-vitte, hogy azt Vörös Mária ruhatárosnőnél (Falcone-ház, gözfürdő) szíveskedjék letenni.

Farsang.

Sport-bál. A zombori sport-egyletnek mult szom-baton a Vadászkiúrt szálló helyiségeiben rendezett tánc-füzerkénjén Zombor és vidéke uri társadalmá adott ta-lálkát egymásnak. Hetek óta készült már a rendező bizottság apatini Fernbach Károlyval az élen ez estélyre és nagy részük van nekik abban, hogy oly kitűnően, várakozáson felül sikertelt e sport-bál, amely bizonyára a farsang legszebb emlékei közé fog tartozni. Este 9 óra előtt már fogat fogatot ért és hírtelen megett a nagyterem bálozókkal. Jöttek az asszonyok, fiatal szép leányok, káprázatosan szép látványt nyújtva a nézőknek. Nemsokára kezdetét vette a tánc és a sok szép asszony és leány a cigány világmászó, álomba ringató édes nótái mellett mulatott a felbuzgó virradtig. A bálon notabili-tásaink közül báró Vojnits István főispán, Karácson Gyula alispán és Gyórfy Géza kir. tanácsos pénzü-gyigazgató, a sport-egylet nagyerdemű elnöke is jelen voltak. Az igen kedélyesen lefolyt szép mu-latságon megjelent hölgyek névsora a következők: Asszonyok: dr. Balogh Ernőné, dr. Bruck Arminné, dr. Buday Pálné, öz. Csibás Benőné, Czinkler Gyuláné, dr. Danninger Adámné, Esztergályi Károlyné, Fernbach Károlyné, Frey Emilné, gyulai Gaál Istvánné, Georgie-vits Cosztáné, Horvátovits Istvánné, Hübnerné, Jóny Nándorné Szeged, Karácson Gyuláné, Karakasevits Mi-livójné, dr. Klemm Constantinné és nővére, Kohut Hen-rikné, Löfflerné, öz. Rudics Mihályné, Szemző Károlyné Hódásgh, dr. Szimonovits Radivójné, Tarczy Istvánné, Thim Józsefné, Vértessy Károlyné, Veszolovszky Károlyné, Villmann Mátyásné Hódásgh, öz. Vissy Józsefné, Vuk-icskevits P. Boskóné, Zakó Istvánné, Zalán Leoné, Zsuffa Vinczné. Leányok: Czinkler Margit, Dömötör Irénke, Esztergályi Jolán, Frey Ella, Gaál Irénke, Hajos Gabi Esztergályi, Horvátovits Milica, Hübner kisasszony, Karácson Margit, Karácson Olga, Lallosevits Jovánka, Michajlovits Xandí, Szakall Margit, Szimonovits Danica, Schmidt Xandí, Thim Karolin, Vértessy Stefné, Vértessy Adrienne, Veszolovszky Aranka, Vissy Irén Hódásgh, Vida Ilonka, Willmann Adèle, Zsuffa Ilonka. Ezen al-kalommal a következő fellépések történtek: báró Vojnits István, Szemző István, Szemző Gyula, Fernbach Antal 20—20 kor. — báró Bibra Frigyes, Gyórfy Géza, dr. Drakulics Pál, Ernst és fia Ujvidék 10—10 kor. — Georgievits Coszta, Belt Ferenc 6—6 kor. — Zakó István, dr. Szimonovits Radivoj 5—5 kor. — Raizs Lajos, Tripolszky Gyula 4—4 kor. — Hajdu Dezső dr. Zenta, Strasser Lajos dr., Horvátovits Istvánné, dr. Schultéty Jenő Hódásgh, Karakasevits Milivoj 2—2 kor. — Czinkler Gyula, Kohut Henrik 1—1 kor. Összesen 162 korona. Fogadják a fellépőzők a rendező bizottság köszönetét.

Jelmezestély az iparoskörben. A zombori iparoskör folyó hó 25-én, farsang vasárnapján saját helyi-ségeiben jelmezestélyt rendez.

Járasi táncestély. Hódásghon a községi nagy-vendéglő (Huck Ede szállója) összes termeiben 1900-ik évi február hó 22-én a hódásghói járásban létesítendő rendőri nyugdíj-alap javára zártkörű járási táncestélyt rendeznek. A rendező-bizottság élen a következő tisztik-ar áll: Szemző Károly, a járás köztisztviselőiben álló nép-szerű főbírája, elnök. Ertl István, dr. Scultéty Jenő, Ertl János, dr. Szabó József, dr. Hofbauer Miklós, Szecey Lajos, Mayer Károly, Tripolszky Béla, alelnökök. Dr. Jusits Elemér, Rausch Alfréd, háznagyok. Dr. Orth Miklós, titkár. Szendy István, Váczy János, Nopper Fe-renc, pénztárosok. Hiel Lipót, Kimmel Ferenc, ifj. Hru-bányi Illés, jegyzők. Ifj. Scherer Jakab, Patatis Pál, Schuch Gyula ellenőrök.

Tiszti estély. A helybeli mindkét tisztikar folyó hó 8-án a „Vadászkiúrt” szálló kistermében estélyt ren-dezett, a melyen nemcsak a tiszték és családjaik, hanem a polgárság részéről is sokan voltak jelen, kik igazán élvezetes estében résztvettek, mert alkalmuk volt olyat hallani, mi ritkaság számba megy. Ez pedig a helybeli közös hadseregben fenálló okarina-orchester, melynek fellépése és igazán szép sikere Winter százados nagy zenei tehetségét és fáradságtalan buzgalmat jellemzi. A vacsora alatt a zenekar a következő darabokat adta elő: 1. „Jessa Na”, Marsch. 2. „Nächtlicher Gruss”. 3. „Kleine Wittve”. 4. „Post im Walde”. 5. „Gavallerina Rusticana”. 6. „Schlittenpost”. 7. „Marsch”. A szüneteket pedig a helybeli m. kir. honvédség tamburás bandája töltötte ki precíz játékkal. Itt meg kell említeni Nickl őrnagy és Milodánovits százados, kik a vendégeket le-kötelező figyelmességben részesítették. A legközelebbi estély — mint értesítünk — folyó hó 17-én lesz az „Elefánt” szállóban.

Iparosok bálja Bács-Topolyán. A bács-topolyai ipartestület által mult szombaton rendezett bál kitűnően sikerült. A Magos-féle nagyterem zsufolásig megtelt táncolókkal s a mulatság csak a reggeli órákban ért véget. Anyagilag is szép eredménnyel járt, mert a tiszta jövedelem 190 koronát tesz ki.

Hangverseny Ó-Becsén. Az „Ujvidéki da-lárda”, mely a mult nyári ó-becsei dalversenyen az első díjat nyerte, e hó 17-én Ó-Becsére rándul s az ottani polgári magyar daloskör javára nagyobbabásu hang-versenyt rendez.

Táncestély. A zombori polgári ifjúság a „Zom-bori iparos dalárda” pénztára javára f. évi február hó 24-én, szombaton a „Fehér hajó” szálló összes termeiben táncestélyt rendez. Belépti díj: Személyjegy 1 korona 20 fillér. Családjegy (3 személyre) 3 korona. Feltűzíté-tesek köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztat-nak. Jegyek előre válthatók: a rendezőségénél, a szálló-tulajdonosnál és Harpf László úr-üzletében. A rendező-bizottság elnöke Hanczmann Kálmán, tagjai: Firány Alajos, Ritter Gyula, Rosenberg Miksa, Simonyi Károly, Tóth Vilmos, Harpf László, Dániel Béla, Fehér Ernő, Inotay Kálmán, Lugumerszki Ozren, Timinszky János, Ingusz Zsiga.

Házi multság Bács-Doroszlón. A mult héten tartotta a bács-doroszlói kath kör a minden év farsangján rendezni szokott házi multságát. Oly mul-tság volt ez, a hol az igazi jókedv títte lakodalmát. Nem volt itt nyomott hangulat este hét órától kezdve kivi-lágos kivirradtig s egy kis félreértéstől eltekintve, oly szeretettel viselkedtek mindnyájan egymás iránt, mintha egy családnak gyermekei lettek volna, dacára annak, hogy népessége nagyon megközelítette a 150-et. Meg-mutatták a kath. körnek a tagjai, hogy egymást testvé-rnek tekintik és sehol sem feledkeznek meg az egymás iránt tartozó tiszteletről. Igazi magyar multság volt. Csak úgy ropogott a talp alatt a szép nemzeti magyar tánc fardhatatlanul reggelig.

Vöröskereszt bál Apatinban. A Magyar Szent Korona Országai Vörös Kereszt Egyletének apatini főkjá folyó évi március hó 3-án műkedvelői előadással és hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez. Ez lesz az apatini fióknak első nyilvános szereplése, mely-nek sikerét már az is biztosítja, hogy az elnökség nagy izléssel és kiváló buzgalommal válogatta össze a műsört és nem kímélt fáradságot, hogy a legjelesebb dilettánsokat toborozza össze az apatini társadalomból. A műsor a következő: Vonós négyes. Előadják dr. Longauer Lajos, Prohászka József, Pukács Gyula, Schäfer Jakab. A mi-niszter előszobájában. Dramolet 1 felvonásban. Szemé-lyek: Dianovszky Vilmos, Rózsa Dezső, Sipeki Balás Leona, Horn Ádám. Magyar népdalok. Cimbalmos elő-adja dr. Mészöly Istvánné. A méh románc. Szaválja Langer Anna. Vonós négyes. Előadják az első pécében szereplő urak. Az öreg ügyvéd nagy sikere. Vígjáték 1 felvonásban. Személyek: dr. Mészöly István, Rátay Micike, Sipeki Balás Melánia, Simonffy Gyula és Rózsa Dezső urak és hölgyek. Ismételt felhívjuk a közönség figyelmét a nemes célú egylet működésére.

Közgyönyörűség Torzsán. A torzsai „Ha-ladókör” tagjai saját helyiségeiben az új század első közgyönyörűségét folyó hó 10-én tartotta meg, feszelen jó kedvvel hódolva Terpsichore istenasszonyának a hajnali barangsó utánig. A megjelent hölgyek közt a következőket sikerült feljegyeznünk: Asszonyok: öz. Bodorné, Duptza Istvánné, Gutwein Lajosné, Gutwein Lászlóné, Holzmann Ignácné, Klopfer Aronné, Löbl Adolfné, Löbl Károlyné, öz. Löblné, Messinger Jakabné, Sattler Sándorné, Schick Frigyesné, Schmidt Henrikné (Pékla p.), id. és ifj. Schneiderné, dr. Tessényi Pálné. Lányok: Bodor Mariska, Czipser Janka, Klopfer Juliska, Leiszter Mariska (Futtak), Löbl Paula, Messinger Karo-lina, Schick Elza.

Jelmezestély Cservenkán. Cservenkán a „Ka-szinó-estélyeket rendező bizottság” pénztára javára folyó hó 8-án jelmezestélyt rendezett, melyen nagyon sok szép jelmezt láttunk. Jelmezben jelen voltak: Fuchs Károlyné urnó (télkiralyó), Csasznyi Lajosné urnó (tiroli), Sztój-kovits Zorka k. a. Kuláról (pipacs), Karl Bella k. a. Zomborból (spanyol táncosnő), Schumacher Etel k. a. (tiroli), Schumacher Giza k. a. (esticsillag), Wagner Berta k. a. (vadrosza), Rittner Anna k. a. (bolya), Schumacher Gizike k. a. és Vetter Vilma k. a. (békék), Diener Ro-mánka k. a. (jácint), Knefely Irén k. a. (domino), Diener Ilonka k. a. (olasz táncosnő). — A bál, mint ilyen, jól sikerült, sőt a „P. H.” által véleményezett új vigalmi tisztségek közül a „vigalmi anyakönyvvezetőség”-et bátran létesíthetünk volna, a mennyiben nem egy pár óhajtott volna az anyakönyvvezető elé lépni s a tiszte-letes előtt kimondani a „holtomiglan”-t s „boldogiglan”-t. A bál anyagi sikere is elég szép volt, a tiszta bevétel meghaladja a 160 koronát.

Felelős szerkesztő:

DR. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Lapfőadó és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakház.

Zomborban, felsőváros, Flórián-utca 359. szám alatt fekvő lakház f. évi május hó 1-től kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

HIRDETMÉNY.

Nicolics született Sztrilich Mariska tulajdonát képező s a zombor-bezdáni ut mellett (Mi-hajlovits szállás átellenében) fekvő szállás, a hozzá tartozó földdel együtt, szabad kézből el-adó. Bővebb felvilágosítást Nico-lics György Zomborban és Nico-lics Aurél Tovarisonán adhat.

NÉPBANK

bejegyzett takaré- és hitelszövetkezet Zomborban.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. szövetkezeti tagokat folyó évi február hó 18-ik napján délután 3 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségében tartandó

XVI. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni. — Az 1899. évről szóló mérleg, egy a felügyelő-tanács jelentése a titkári hivatalban megtekinthető.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés az üzletről, mérleg előterjesztése és jóváhagyása, a nyereség felosztás meghatározása.
2. Felügyelő-tanács jelentése.
3. Felmentvény megadása.
4. Felügyelő-tanács, egy az igazgatósági tagoknak kiegészítése.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Hitelesítő bizottság választása.

Zombor, 1900. évi február hó 9-én.

NÉPBANK

takarék- és hitelszövetkezet igazgatósága nevében:

dr. Bikár Nénád,
elnök.

89. szám.

kig. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának 1899. évi december hó 21-én 2338/közgy. sz. a. kelt határozata folytán új községhez és jegyzői lak felépítése jóváhagyatott.

Az árlejtési feltételek a következők:

1. Ezen építmények vállalkozás utáni biztosítása végett Obrovác községhezánál ezennel 1900-ik évi február hó 22-én délelőtt 9 órakor kitűzött, csakis írásbeli ajánlatok elfogadása mellett árlejtés fog tartatni.

Az építési költségek a községháza 9772 frt 45 kr-ra és a jegyzői lakra 6822 frt 53 kr-ra, összesen tehát 16594 frt 98 kr-ra vannak előirányozva.

Az írásbeli ajánlatokban hangsúlyozandó, hogy ajánlattevő az árlejtési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

2. Vállalkozni szándékozók tartoznak a kellő időben beadandó írásbeli zárt ajánlatukhoz 10% bánatpénzt csatolni és pedig a községháza nézve 977 frt és a jegyzői lakra nézve 682 frtot, összesen o. é. 1659 frtot, vagyis 3318 koronát.

3. Az építési tervek és előmért, költségvetések, egy az árlejtési feltételek Obrovác község jegyzőjénél a hivatalos órák alatt naponként betekintheők.

4. A vállalkozóval az árlejtés eredményéhez képest köntőd szerződés a községre nézve csakis a vármegyei törvényhatósági bizottságnak jóváhagyása után lesz kötelező.

5. Kötelezi magát a község az árlejtés eredményéhez képest a vállalkozónak a községi pénztárból a fizetéseket következő részletekben pontosan teljesíteni és pedig: $\frac{1}{4}$ részt, ha a falak ablakmagasságban lesznek, $\frac{1}{4}$ részt, ha az épületek tető alatt lesznek, $\frac{1}{4}$ részt, ha az épületek készek, az utolsó $\frac{1}{4}$ részt akkor, ha a tervszerűen felépített épületek a tekintetes vármegyei hatóság szakközvege által felülvizsgálva, illetve utófelülvizsgálva és helyesnek találva lesznek.

Az összes munka teljesítésének határidejétől 1900. évi október hó 1-seje tűzetik ki.

6. A vállalkozó köteles a feltételeket és terveket pontosan betartani.

7. A bánatpénz a tekintetes vármegyei hatóság által történt felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálat után külön utalvány alapján kifizetendő.

8. Lekötelezi magát vállalkozó a tervezett épületeket a kitűzött határidő alatt, tervszerűleg tökéletesen helyreállítva a községnek átadni.

9. A különféle építő anyag szállításáról és a nap-számokról köteles vállalkozó saját költségére gondoskodni.

10. Vállalkozó beleegyezését adja, hogy bánatpénze saját kárára és veszélyére gyümölcsözés végett a takarékpénztárba helyeztesse.

11. Az építési szerződés kötéséhez, mellékleteihez, árlejtési jegyzőkönyvhöz, valamint a kiállítandó nyugtatónyokra szükséges rendes szabályszerű belyegeket, illetőleg ezek költségeit vállalkozó sajátjából tartozik viselni.

12. Az építés teljesépségeért a vállalkozó a felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálatról számítható egy évig jótállani tartozik, mely idő alatt köteles mindazon hiányokat, melyek nem rendes felhasználás folytán, hanem hiányos munka, vagy rossz és hibás anyag, vagy általában a vállalkozó hibája miatt az épületeken származtak, saját költségén kijavíttatni, mert ellenségesen az ő rovására a község fogja eszközölni és az ebből keletkező költségeket vállalkozó biztosítékából, illetve bánatpénzéből fedezni.

13. Az építési tervek és költségelőirányzatokért a szakértőnek eddig összesen fizetett összeget köteles a vállalkozó a községnek megtéríteni, illetve ezen összeg neki leszámíthatni fog.

14. A község fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon választhat és az építkezéseket azon vállalkozónak oda adhatja, ha ajánlata magasabb is, ha személyében nagyobb biztosítékot talál.

Obrovác, 1900. évi január hó 23-án.

Mallin Károly, **Petrovits Gyóka,**
jegyző. 2-2 bíró.

TANONC

KERESTETIK.

Két jó házból való fiu tanonc felvétetik ifj. HEINDLHOFER RÓBERT fűszerkereskedésében Zomborban. 2-1

Eladó tenyészbikák.

A bácsi bérgazdaságban magyar fajtájú 29 drb 2 éves hágóképes tenyészbika van eladásra felállítva. Előjegyzések kéretnek **Grób Jenő** tisztartóhoz **Bácsba** (Bácska). 2-2

290. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Csataalja községben munkaképtelenség folytán megüresedett községi szülésznoi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Előleges havi részletekben felveendő 176 korona évi készpénzfizetés;
2. egy öl kemény tüzifa és
3. 40 korona évi lakbér.

Ezen fizetésből azonban a megválasztandó szülésznoi a volt bába elhalálzásáig csak a készpénzfizetés felét, vagyis 88 koronát, az egész fájlletményt s az egész lakbért kapná; míg elleben a munkaképtelenné vált bába élete fegytagig kapja a készpénzfizetés másik felét 88 koronát, amely összeg azonban a munkaképtelen bába elhalálzásá után a megválasztott bábát fogja illetni.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **f. évi február hó 28-áig** nyujtsák be.

Baján, 1900. évi február hó 3-án.

Latinovits,

főszolgabíró.

RÁCZ GYÖRGY

Jolánföldi szőlőtelepen és kertészetében

KULÁN

leszállított áron kapható:

Fajtisztán telepített szokványyszerű és peronosporamentes amerikai és európai szőlővessző. **Gyökerező fás és sima zöldoltvány Rip. Portalis (Gloire de Montpelier) és Rupestris Monticola** alanyon 16 jó bor fajban és 40 muskotály és csemege fajban.

A kertészeti osztályban:

Igen szép **gyümölcsfák**, körte és alma **vadoncok**. Gyönyörű **utszéli fak**. A legjobb és **legellentállóbb** élősovány

Maclura aurentiaca,

azután **Gleditsia**, végre rózsafák, cserjék stb. Kívánatra árjegyzéket küld az

10-2

Intézőség.

MÉRLEGE

Vagyon az első bácsi segélyszövetkezetnek 1899. évi január 1-től december végéig.

Teher.

	frt	kr		frt	kr
Pénzkészlet 1899. évi december 31-én	1710	03	Részvénytőkeért	65486	91
Kötelezvényben	8444	50	Részvénytőke-kamatokért	3568	08
Váltókban	14450	—	Alaptőkeért	1885	—
Felszerelésben	250	—	Betét	36830	05
Régi követelésekben	1076	69	Tartalékalap 1898-ik évről	462	11
Giró számlán	124	89	Tartalékalap 1899-ik évről	292	56
Letét	2100	—	Osztalék 1 részvény után 35 kr	631	40
	109156	11		109156	11

Schweizer Ignác s. k.,
igazgató.

Ackermann Ferenc s. k.,
pénztárnok.

Eichinger Ádám s. k.,
könyvvezető.

Jelen mérleg, az ahhoz tartozó forgalom- és jövedelem-kimutatással együtt felülvizsgálatván, helyesnek és az üzleti könyvekkel megegyezőnek találtatott.

Bács, 1899. évi december hó 31-én.

Resch József s. k.,
számvizsgáló.

Weisz Samu s. k.,
számvizsgáló.

Topalits Imre s. k.,
számvizsgáló.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

1177. szám

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó O-Becse nagyközségben lekötésén folytán üresedésbe jött 800 korona évi fizetésű, javadalmazott adójegyzői irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy ide vonatkozó kérvényeiket hozzám **folyó évi február hó 25-éig** nyujtsák be. Később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Magyar és szerb nyelvet beszélők, valamint jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

O Becse, 1900. évi február hó 8-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

14098. sz.

tkvi 1899.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Balog István és neje végrehajtást szenvedő elleni 632 frt 52 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s a gyulafalvai kirostári telepen 299. a. i. szám alatt épült házra és az ahhoz tartozó 800 □ öl területű beltelekre, mint a Balog István és neje gyulafalvai lakosok tulajdonát tevő s ez ideig nem telekkönyvezett ingatlanra az árverést 700 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900-ik évi március hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Gyulafalva kirostári telep helységhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10%-át vagyis 70 frtot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

E kötelezettség alól azonban a végrehajtató felmentetik.

Kelt Zomborban, 1899. évi december hó 23-án.
A zombori kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

401. szám.

1900.

Faeladási hirdetmény.

Alulírott erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a palánkai erdőgazdálkodásához tartozó bukini Raskovác-Lyubisics nevű erdőnek 295 5 hold területén levő faanyag következő nyolc részletben és pedig:

1. A bukini A. II. o. II. v. s. 23. tag 80. és 81. osztág 26 3 holdján felbecsült fakészlet 23792 kor. 20 fil.
2. A bukini A. II. o. II. v. s. 23. tag 80. s. 1., 82. és 83. osztág 34 5 holdján felbecsült fakészlet 38038 kor.
3. A bukini A. II. o. II. v. s. 24. tag 86., 87. és 88. osztág 36 2 holdján felbecsült fakészlet 47397 kor.
4. A bukini A. II. o. II. v. s. 24. tag 35 8 holdján felbecsült fakészlet 45376 kor. 40 fil.
5. A bukini A. II. o. II. v. s. 25. tag 91., 92., 93., 95. és 96. osztág 41 2 holdján felbecsült fakészlet 39873 kor. 60 fil.
6. A bukini A. II. o. II. v. s. 25. tag 90. és 96. osztág 39 5 holdján felbecsült fakészlet 37225 kor. 40 fil.
7. A bukini A. II. o. II. v. s. 25. tag 96. és 97. osztág 40 8 holdján felbecsült fakészlet 37983 kor. 80 fil.
8. A bukini A. II. o. II. v. s. 25. tag 41 2 holdján felbecsült fakészlet 35470 korona kikiáltási ár mellett, tuskóirtási kötelezettséggel és a szerződés jóváhagyásától 1901. évi március hó 31-ig terjedő kibaszalás időtartamra felsőbb jóváhagyás fentartása mellett az **apatini m. kir. erdőhivatal irodájában 1900 évi február hó 26-án** megtartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az eladandó fatömeg részletes becslése az alulírott hivatalnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatinban, 1900. évi február hó 8-án.

M. kir. erdőhivatal.